

Вршилац дужности председника Владе и министар спољних послова Републике Србије Ивица Дачић учествовао је данас на састанку министара спољних послова самита "Брдо-Бриони" процеса који се одржао на Брду код Крања. Шеф српске дипломатије учествовао је на самиту на позив министра иностраних послова Словеније Карла Ерјавца и министра вањских и европских послова Хрватске Давора Ива Штира.

У наставку је иступање министра Дачића.

„Драги Карл,
Драги Иво,
Поштоване колеге,

Пре свега бих желео да вам захвалим што сте заједно са председничким скупом организовали и састанак министара спољних послова и да вас похвалим за избор теме о којој ћемо данас разговарати – „Подстрек за ефикаснији процес проширења ЕУ“.

За нас је изузетно значајно да се што више говори о процесу проширења, уз све уважавање изазова са којима се ЕУ суочава и разговора које унутар ЕУ водите о предстојећим реформама. Тиме сте показали да вам је недвосмислено стало до европског напретка региона, као и да „Брдо-Бриони“ јесте форум на коме ћемо искрено разговарати о темама од кључног интереса за Западни Балкан – а то су већ годинама – процес европске интеграције и јачање суштинске регионалне сарадње.

Чланство у ЕУ за Србију остаје један од највиших спољнополитичких приоритета и ми чинимо све како би реформе које, у складу са ЕУ агендом, спроводимо дале што боље резултате. Међутим, чињеница да смо, упркос свим напорима које већ годинама улажемо, до сада отворили само осам, а привремено затворили два поглавља, није охрабрујућа, јер ако се овакав темпо задржи, требаће нам деценија само да отворимо сва преговарачка поглавља. И, колико још да их затворимо? Или да све државе чланице ЕУ и Европски парламент ратификују Уговор о приступању? Наши грађани све више губе веру да ће приступни процес бити окончан, што је лоше и за нас и за ЕУ, која губи свој кредибилитет.

Зато, ако је питање: „Да ли постоји потреба за новим обавезама и додатним ангажовањем?“, мој одговор је: „Да, али на страни ЕУ, која мора јасно да каже жели ли нас“. Често се чује да се од нас не очекује ништа друго до да испунимо исте оне услове који су били постављани својевремено и пред друге кандидате, али да ли је баш тако? Питање је, када би се сада спровело једно опсежно истраживање, за колико би се актуелних чланица ЕУ могло рећи да би биле спремне да испуне исте те услове који се постављају нама.

Подсетићу вас да је, у односу на друге кандидате, преговарачки процес Србије додатно оптерећен посредним увођењем треће стране у преговоре, кроз условљавање напретка у преговорима напретком у дијалогу Београда са Приштином. Уз сво уважавање принципијелности става ЕУ, а у светлу дешавања којима смо сведоци последњих месеци, сматрамо да је потребно преиспитати приступ да се напредак у Поглављу 35 поставља као предуслов за отварање нових поглавља – за танго је потребно двоје и Србија, која здушно спроводи реформе, не сме бити талац нечије опструкције у једном веома осетљивом политичком процесу. Стога бисмо високо ценили балансирању однос ЕУ према овом питању, који би, сигуран сам, довео и до повећања поверења у ЕУ, макар у мојој земљи.

Питање повећања ефикасности процеса проширења ЕУ је веома комплексно и укључује низ других потпитања, као што је неопходност јачања регионалне сарадње, стабилности и безбедности у региону, решавање отворених питања дијалогом и побољшањем економских потенцијала, како би се поправио животни стандард свих грађана. Морамо да уложимо додатне напоре како би се ојачали демократски процеси који воде трајној стабилности и безбедности у региону. Тиме се гарантује и стабилност и безбедност Европе и ЕУ то добро зна. Рећи ћу врло отворено, ми у Србији смо свесни реалности, знамо да процес приступања ЕУ није само технички, већ пре свега политички, али без јасне, предвидиве и временски омеђене европске перспективе, какву су имале садашње чланице ЕУ, тешко је очекивати да ће регион остати стабилан и на европском курсу.

Ми јесмо спремни и опредељени да са ЕУ интензивно сарађујемо у областима које су битне за безбедност саме ЕУ, али и за нас – као што су нпр. миграције или борба против тероризма. Ви знате да смо, дајући пун допринос управљању миграторним кретањима западнобалканском рутом, активно сарађивали на изналажењу решења за један од тих изазова и показали се као кредибилан и одговоран партнер иако смо већ скоро две године под притиском – преко Србије прешло је више од 1,4 милиона миграната, а већ месецима њих око 8000 борави код нас јер не може даље. За нас је такав однос неупитан, јер ми своју будућност видимо у ЕУ. Верујући да је тако види и ЕУ, очекујемо да се наш напредак мери према оствареним резултатима, а наш допринос решавању заједничких проблема адекватно вреднује.

Спремни смо да у оквиру региона интензивније радимо на поспешивању регионалне интеграције; наставићемо посвећено да чинимо све што је у нашој моћи да би се очувала регионална стабилност, али, молим вас – ти процеси не смеју да буду замена за процес европске интеграције, већ треба да допринесу убрзању динамике нашег пута ка ЕУ.

Свесни смо бројних изазова са којима је ЕУ суочена, али они не смеју бити изговор за одуговлачење или успоравање процеса европске интеграције. Управо супротно, ЕУ и њене државе чланице би требало, када се крајем године окончају сви изборни циклуси и донесе одлука о Мапи пута у процесу реформе ЕУ, да дају додатни подстрек у приступним преговорима нама који их спроводимо и да охрабре остале у региону, отпочињањем преговора или давањем статуса кандидата. Приступни процес је изузетно сложен и дуготрајан, али су добробити за обе стране велике и ја стварно не видим због чега би ЕУ оклевала да нас политички и финансијски помогне да тај пут убрзамо.

Драге колеге,

Већ сам рекао да је економски развој сваког од нас појединачно, али и региона у целини, предуслов за стабилност региона, али и за процес приступања ЕУ. Сматрам да би јачање економске сарадње, на чему већ радимо, тежећи томе да успоставимо регионални економски простор, а посебно повећање европских инвестиција у регион, био „добитни потез“, како за нас са Западног Балкана тако и инвеститоре из ЕУ.

У том смислу, верујем да „Брдо-Бриони“ као процес и као форум, може да одигра важну улогу, организовањем скупова као што је „Самит 100“ пословних лидера у ЈИЕ, какав је организован на маргинама „Брдо-Бриони“ Самита у Сарајеву, 28.-29. маја 2016. године.

Изузетно важну улогу има и тзв. „Берлински процес“, посебно „Агенда повезивања“ и јачање сарадње у области инфраструктуре и енергетике, како би се поспешила интеграција и уклониле постојеће баријере. У том смислу, подржавамо предлог да у Трсту буде потписан Уговор о успостављању Транспортне заједнице, чиме ћемо се у области транспорта хармонизовати са политикама ЕУ.

Овом приликом бих желео да поновим интерес Републике Србије да у Београду буде седиште Секретаријата Транспортне заједнице, имајући у виду да већ више од 10 година у Београду успешно ради Транспортна опсерваторија за ЈИЕ, која треба да прерасте у будућу Транспортну заједницу. Београд је из многих разлога логичан избор и надам се да ћемо добити вашу подршку.

Даме и господо,

На крају бих посебно желео да захвалим домаћинима на изузетном гостопримству и одличној организацији скупа и да изразим очекивање да ћемо се и убудуће састајати у овом формату и отворено разговарати, као данас."